

Vergaderjaar 2018–2019

31 765

Kwaliteit van zorg

Nr. 415

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 juli 2019

Sinds 2017 werkt de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: inspectie) met een nieuw toetsingskader, gebaseerd op het Kwaliteitskader Verpleeghuiszorg. Voor de inspectie staan drie thema's centraal bij de beoordeling van verpleeghuizen: persoonsgerichte zorg, voldoende en deskundig personeel en sturen op kwaliteit en veiligheid.

In vier jaar tijd bezoekt de inspectie alle aanbieders van verpleeghuiszorg. Dit vindt mede plaats in het kader van het programma Thuis in het Verpleeghuis. Daarbij voert de inspectie standaard een gesprek met het bestuur over zijn visie en doelen en zijn beeld van de kwaliteit van de zorg. Daarnaast worden per organisatie één of meerdere locaties bezocht, waarbij de inspectie de tijd neemt voor gesprekken met cliënten en medewerkers en voor observaties van de zorgverlening. De inspectie beoordeelt daarbij of er veilige zorg van voldoende kwaliteit wordt geboden, met als doel om risico's voor bewoners zoveel mogelijk te voorkomen. Sinds maart 2017 heeft de inspectie meer dan 300 aanbieders van verpleeghuiszorg bezocht. Alle rapporten die definitief zijn vastgesteld zijn openbaar via de website van de inspectie.

Vandaag heeft de inspectie de eerste geaggregeerde uitkomsten gepubliceerd van deze bezoeken in de verpleeghuiszorg. Op www.igj.nl/verpleeghuiszorginbeeld¹ rapporteert de inspectie hoe de bezochte zorgaanbieders het doen op de drie thema's. Dit geeft een eerste overkoepelend beeld van de verpleeghuiszorg in Nederland, op basis van bezoeken aan een deel van de aanbieders. Het betreft een gemiddeld beeld over de afgelopen periode (maart 2017 – maart 2019), waarbinnen natuurlijk ook verschillen bestaan. Zorgaanbieders die in 2019 door de inspectie zijn bezocht hebben immers langer de tijd gehad om zich te ontwikkelen dan zorgaanbieders die al in 2017 zijn getoetst. De komende jaren zal de inspectie ook de overige aanbieders bezoeken.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

De inspectie constateert dat er bij verpleeghuisorganisaties veel aandacht is voor persoonsgerichte zorg. Dit is terug te zien in de resultaten op dit thema en sluit aan bij de maatschappelijke aandacht hiervoor in de afgelopen jaren. De scores op de drie onderliggende normen geven een overwegend positief beeld, al moet volgens het onderzoek van de inspectie een kwart van de zorgaanbieders nog behoorlijke stappen zetten. De inzet van alle partijen betrokken bij het kwaliteitskader is erop gericht de komende jaren deze ontwikkeling voort te zetten.

De uitkomsten van de inspectie op de thema's sturen op kwaliteit en veiligheid en voldoende deskundige zorgverleners, laten zien dat daar nog een flinke slag is te maken. Het systematisch sturen op verbeteringen is noodzakelijk om zorgmedewerkers in staat te stellen om goede zorg te bieden. Daarnaast is het de taak van een bestuurder om te zorgen voor een veilige cultuur, waarin de zorgmedewerker open kan zijn over zijn handelen en dilemma's daarin. Alleen zo kan iedereen binnen de zorgorganisatie leren van elkaar.

In veel zorgorganisaties zijn niet voldoende of niet voldoende deskundige zorgmedewerkers beschikbaar in verhouding tot de aanwezige zorgvraag. Uiteraard heeft dit te maken met de krapte op de arbeidsmarkt. Maar niet alle geconstateerde problemen zijn daar volgens de inspectie een gevolg van. Bovendien zijn er verpleeghuizen waar ondanks die krapte wel voldoende deskundige zorgmedewerkers beschikbaar zijn. De inspectie kijkt bij het thema voldoende deskundige zorgverleners of de personele bezetting (kwalitatief en kwantitatief) in evenwicht is met de aard en zwaarte van de aanwezige zorgvraag en beoordeelt of een tekort aan personeel een belemmering is om veilige zorg van voldoende kwaliteit te bieden. Het betreft hier een andere wijze van beoordelen dan een toets aan de personeelsnormen uit het kwaliteitskader.

Op basis van de resultaten die de inspectie heeft gepubliceerd concludeer ik dat de beweging die met het nieuwe Kwaliteitskader Verpleeghuiszorg is ingezet, zich volop doorzet in verpleeghuizen door heel Nederland. Dit is echter nog niet voldoende gelet op de eisen van het kwaliteitskader. We kunnen zeker niet achteroverleunen. De lat voor goede persoonsgerichte zorg ligt hoog, want we gunnen onze naasten in het verpleeghuis de best mogelijke zorg. Aanbieders voor verpleeghuiszorg hebben daarom nog forse stappen te zetten en kunnen daarbij van elkaar leren. Hierop zal ik, zoals recent beschreven in de voortgangsrapportage over het programma Thuis in het verpleeghuis², de komende periode onverminderd inzetten en u kunt mij daarop blijven aanspreken.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
H.M. de Jonge

² Kamerstuk 31 765, nr. 411